

Laplandse Herdershond.

Met de opkomst van deze voertuigen had men steeds minder behoefte aan een hond in de kudde. Het ras dreigde in de vergetelheid te raken.

In 1944 en het jaar daarop heeft men een poging ondernomen om tot een standaard te komen, maar door de Tweede Wereldoorlog is deze poging in rook opgegaan. Na de oorlog, rond 1950, is men opnieuw begonnen met het vastleggen van de raspunten. De Finse Kennelclub erkende het ras in 1966 en erkenning door de FCI volgde in 1967. In Nederland werd het ras op 17 december 1996 pas officieel erkend.

Rood hondje

Het type **Finse Spits** heeft eeuwenoude wortels en men weet dat het al sinds de prehistorie voorkomt in het subpolaire gebied van de Atlantische Oceaan in het westen tot aan de Stille Oceaan in het oosten. In Finse volksvertellingen, waarvan de eerste zijn gedateerd rond 1050 voor Christus, wordt al gesproken over een rood, fel jagend hondje. Opgravingen uit die tijd bevestigen dit. Zijn manier van jagen was gelijk aan de huidige Finse Spits. De Finse Spits heeft een speciale jachtblaf: door te gaan

Karelische Berenhond.

blaffen, weerhoudt hij een vogel ervan weg te vliegen en de jager kan het wild tot op schietsafstand naderen. Zoals vele andere keeshondenrassen werd de Finse Spits ook op andere gebieden gebruikt, onder andere voor de elandjacht. In 1892 werd het een ras in de moderne zin van het woord waarbij de fokwerkzaamheden veel succes hebben gehad wat betreft jachtaanleg en uiterlijke kenmerken.

Van origine een Rus

De **Karelische Berenhond** moet beschouwd worden als een duizenden jaren oude vorm van een Laika-ras dat door de Fins-Permische volkeren circa 2500 jaar voor Christus vanuit het midden Wolga gebied in West-Rusland werd meegenomen op hun trek naar het noorden.

Deze stammen vestigden zich met hun honden circa 1000 jaar voor Christus in Syrjen waar het ras, de Permische Laika, eeuwenlang in zijn zuiverste vorm bewaard bleef.

Toen de Syrjeren eeuwen later in aanraking kwamen met de Oostzee-Finnen, de Vespene en de Kareliërs, vonden kruisingen plaats met de honden van deze

stammen. Uit de kruisingen van de Permische Laika en de Laiki van deze Finse stammen is een Laika-ras ontstaan dat zeer lange tijd in de geïsoleerde omstandigheden zijn eigen speciale uiterlijk heeft bewaard.

Deze zwarte-witte Karelische Spits-hond werd voornamelijk gebruikt voor de jacht op pelsdieren maar verkreeg een grote reputatie voor de jacht op groot wild.

Elandkoning

De eerste hondententoonstelling vond plaats in Helsinki in 1936. In 1939 werden de kenmerken van de Kareliër vastgelegd. Helaas ging een groot deel van het opgebouwde bestand verloren tijdens de Winteroorlog in 1939 en 1940. In 1943 werd de rasstandaard opgesteld en de naam werd officieel '**Karelische Berenhond**'. Op 12 mei 1946 volgde de erkenning en registratie.

De kwantitatieve groei kwam na de oorlog zeer langzaam op gang, nam echter gestaag toe en vond zijn hoogtepunt in 1962 en 1963 toen er meer dan duizend registraties werden vastgelegd. Hierna werd het beduidend slechter. Een van de grootste fouten die gemaakt werd bij

Finse Lappenhond.

Finse Spits.

het fokken, was het sterke streven om de beste jachthond te fokken waardoor uiterlijke verschijning op de achtergrond raakte.

Door eisen te stellen aan jachtproef- en tentoonstellingsdeelname is men erin geslaagd om desondanks het type te bewaren, zij het dat het huidige type wat lichter in bouw is geworden. Op dit moment is de Karelier een van de tien meest voorkomende rassen in Finland.

Populaties in Nederland

De **Finse Lappenhond** is tegenwoordig zeer populair in geheel Finland, hoofdzakelijk als huishond en als hond om activiteiten mee te ondernemen. In 1985 kwam de reu Lecibsin Cesky als eerste Finse Lappenhond naar Nederland gevolgd door enkele teven. Het eerste nest werd in 1994 geboren uit Fidelis Larissa en Lecibsin Aapeli. In Nederland worden per jaar ongeveer 15-20 pups geboren. In Finland werden de afgelopen vijf jaar gemiddeld 1200 pups per jaar geregistreerd.

Buiten Finland zien we de **Laplandse Herder** maar zelden. In Nederland zijn slechts 25 geregistreerde Laplandse Herdershonden aanwezig. In Nederland wordt er wel actief getraind met deze leergierige hond.

Behalve in Finland, waar de **Finse Spits** in groten getale voorkomt, is het ras tegenwoordig ook in verscheidene andere

landen te vinden. Rond 1950 importeerde mw. Scholtens-Keizer uit Groningen twee Spitsen. Zij heeft daarmee met schitterend resultaat gefokt. In 1968 kwam de teef Vesla naar Nederland, geïmporteerd door mw. J. Buirma-Veenhof. Vesla werd de stammoeder van de 'of Mathom House' kennel. In 1970 kwam de reu Lillemarks Toivo vanuit Denemarken naar Nijmeegse Vikingholm kennel om de Spitsgelederen te versterken. Op 18 juli 1971 werd uit de combinatie Vesla en Toivo voor het eerst in 14 jaar weer een nestje Spitsen in Nederland geboren. De dames Scholtens-Keizer, Buirma-Veenhof en Van Heerde-de Keyzer hebben bij Scandia de eretitel 'de Spitsenmoeders' gekregen.

Vanaf eind jaren zeventig zijn er meerdere kennels bijgekomen.

Op 23 december 1985 werd de eerste **Karelier** ingeschreven in het NHSB. Dit teefje werd door Kapitein Wienke meegenomen uit Helsinki. Tot 1964 werden enige nesten gefokt met twee geïmporteerde Finse reuen. Pas vanaf 1970 verschenen er door import uit Denemarken weer Kareliers in Nederland. Tussen 1970 en 1980 werden in Nederland circa 170 honden gefokt op basis van drie Deense reuen, drie Deense en één Finse teef.

Deze intensieve inteelt begon haar tol te eisen. Problemen bleven niet uit. Karakter, gezondheid en uiterlijk werden

van bedenkelijk niveau. Binnen de rasvereniging was de Karelier het kleinst in aantal, doch het meest in problemen. Regelmatig werden Kareliers in asiels gesignaleerd. Herhaaldelijk kwamen er oproepen voor herplaatsing. Vanaf de jaren tachtig kwamen er enkele Finse importen van zeer goede kwaliteit, echter op een enkel nest na is er niet gefokt met deze puur Finse honden.

Uiterlijk

Hoewel de **Finse Lappenhond** en de **Laplandse Herdershond** aanvankelijk tot verschillende typen van hetzelfde ras behoorden, hebben zij zich duidelijk ontwikkeld tot twee afzonderlijke rassen. Het verschil tussen de Finse Lappenhond en de Laplandse Herdershond zit allereerst in de lengte van de vacht. De Finse Lappenhond heeft een lange bovenvacht en wollen ondervacht. De Laplandse Herdershond is kortharig. Verder wijken zij af qua lichaamsbouw, de verhouding lengte-hoogte, maar ook qua hoeking en staardracht. Bij de Laplandse Herdershond is de staartaanzet vrij laag en de staart is niet gekruld. Bij de Finse Lappenhond wordt de staart in actie over de rug gekruld gedragen en in rust mag hij zijn staart laten hangen.

Bij de Finse Lappenhond zijn alle kleuren toegestaan, mits de hoofdkleur domineert. Ze komen voor met en zonder

Karelische Berenhond.

Laplandse Herdershond.

lichtgekleurd masker, lichter gekleurde benen en buik, maar ook geheel éénkleurig. De honden hebben als regel rechtopstaande oren, maar tiporen zijn toegestaan.

De **Finse Spits** is een bijna vierkant gebouwde, droge, stevige hond, die opvallend goed opgericht is. Het lichaam is recht met een sterke rug, diepe borstkas en enigszins opgetrokken buiklijn. Qua ledematen heeft de Finse Spits vrij sterke botten, betrekkelijk steile schouders, rechte voorbenen en stevige achterbenen en een matige hoeking. De staart krult sterk vanaf de aanzet in een boog naar voren-beneden-achter en wordt tegen de dijbenen aangedrukt met de punt van de staart tegen het midden van het dijbeen. Gestrekt reikt de staart tot het spronggewricht. De vacht is kort en op het hoofd en de benen aanliggend, op het lichaam vrij lang, iets rechtop en naar buiten staand, stijver haar in de nek en op de rug. Het stijve haar op de schouders is aanzienlijk langer en grover, met name bij reuen. Aan de achterkant van de dijbenen en op de staart is het haar lang en dik. Het ras heeft een korte, zachte, dikke en lichte ondervacht. De kleur op de rug is bruinrood of geelbruin en lichter aan de binnenkant van de oren, op de wangen, kin, borst, buik, binnenkant van de benen en de achterkant van de dijbenen alsmede op de staart.

De **Karelische Berenhond** is enigszins langer dan dat hij hoog is. Hij heeft een sterk lichaam met een rechte en flexibele rug met goed ontwikkelde rugspieren. De borst is breed en reikt tot de ellebooghoogte. Brede, licht gewelfde lendenen. Buiklijn licht opgetrokken. De staart is hoog aangezet, van gemiddelde lengte, over de rug gekruld waarbij de staartpunt het lichaam raakt, hetzij aan de zijkant, hetzij op de rug. Bij de vacht zijn de dekharen stug en

recht, langer aan de nek, rug en dijen. De ondervacht is zacht en dicht. De kleur is zwart, bij voorkeur met een zweem van bruin of mat, gewoonlijk met scherp afgebakende witte plekken of aftekeningen aan hoofd, nek, borst, buik en benen.

Gedrag en karakter

Voor zowel de **Finse Lappenhond**, als de **Laplandse Herdershond** en de **Finse Spits** geldt dat ze vriendelijk zijn,

Finse Lappenhond.

Karelische Berenhond.

verdraagzaam, trouw aan en graag in de buurt van de 'gezinsroedel'. Maar ze zijn ook gereserveerd tegenover vreemden, overigens zonder boosaardig te zijn, ze zijn eigenzinnig, onafhankelijk en trouw aan de baas maar met behoud van eigen identiteit. Alle drie de rassen hebben een zachte doch consequente opvoeding nodig. Ze zijn tolerant naar soortgenoten toe en zullen niet gauw de confrontatie aan gaan. Ze blaffen als ze opgewonden raken door spel, als ze iets interessants ontdekken of om te waarschuwen.

Bij de **Finse Lap** is er sprake van een latent jachtinstinct, niet zozeer om prooi te vangen maar om te traceren. Finse Lappenhonden zijn van nature honden die hun omgeving in de ruimste zin van het woord willen ontdekken. Hun nieuwsgierigheid om prikkels die ze ho-

ren, zien en vooral ruiken te onderzoeken, kan er toe leiden dat de hond zelfstandig op pad gaat. De Finse Lappenhond is echter ook een hond die graag de aandacht van mensen krijgt en bij hun in de buurt wil zijn, waardoor ze bereid zijn zich te schikken in grenzen die worden gesteld. De kunst van het opvoeden van een Finse Lappenhond is de balans vinden tussen het ruimte geven aan en het op tijd bijsturen van deze van nature sterk ontwikkelde nieuwsgierigheid, die nodig is voor hun oorspronkelijke werk.

Ook de **Laplandse Herdershond** is een vriendelijke, open en evenwichtige hond die behoorlijk zelfstandig en zeer intelligent is. Hij heeft een consequente baas nodig die hem door rustig en beheerst gedrag een betrouwbare leider toont. Ze bewaken het huis en de be-

zittingen van hun eigenaar uitstekend, maar hun tanden gebruiken ze alleen in uiterste noodzaak.

De Laplandse Herdershond is een sociale hond die niet lastig is met andere dieren. Met andere honden kan hij het doorgaans vrij goed vinden, maar worden ze geprovoceerd dan zullen ze hun mannetje staan. Gewoonlijk geeft dit echter geen problemen: ze zijn recht door zee en zeer duidelijk naar de andere partij en niet haatdragend. De Laplandse Herdershond is een zelfstandig denkende hond die zijn baas niet zomaar blindelings zal gehoorzamen om hem te behagen. Er zal veel tijd en aandacht aan de hond geschonken moeten worden om een goede band met hem op te bouwen en zijn eigenaar zal moeten aantonen dat hij het waard is om 'baas' te zijn. Dit betekent overigens niet dat de Laplandse Herdershond hard aangepakt moet worden, want daarmee verlies je direct zijn respect. Een echte leider heeft geen agressie nodig om zijn gezag te doen gelden. Juist rustig, beheerst en doortastend optreden kenmerkt de ware leider.

De **Finse Spits** is zelfstandig, wel bereid tot samenwerking met de mens maar wil tot op zekere hoogte z'n eigen gang kunnen gaan. De hond is levendig en energiek, pittig, zelfbewust en empathisch. Het gebruik van zijn stem is een wezenlijk onderdeel van zijn taak als jachthond. Met andere woorden: hij kan goed blaffen.

De **Kareliser** is waakzaam, strijdlustig, snel, onafhankelijk, zeer eigenzinnig, kalm en grenzeloos moedig. Hij is gereserveerd tegen vreemden. Toenadering komt van zijn kant en kan niet afgedwongen worden. Zijn strijdlust brengt hem ertoe geen stap uit de weg te gaan als hij geprovoceerd wordt. Dit geldt zowel voor de reuen als ook voor teven. Zijn onafhankelijkheid en eigenzinnigheid maakt dat hij niet willoos bevelen van zijn baas opvolgt, doch zelf de situatie inschat en daar naar handelt. Agressie naar de mens is hem vreemd. Hij valt niet aan op commando. Het is dan ook geen hond voor africhting, zo-